

Λατινικά Κατεύθυνσης

Επιλεγμένα θέματα για τους υποψήφιους μαθητές της Θεωρητικής Κατεύθυνσης της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

A] Na μεταφραστούν τα αποσπάσματα:

Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces forte salutatum ad eum venerunt. Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadvertent, abieciis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt se venisse.

Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateatur.

B] Παρατηρήσεις:

1.a. Na τοποθετηθούν οι ακόλουθες λέξεις στις πλάγιες πτώσεις του ίδιου αριθμού:

duces, domesticorum, armis, ianuae, iste, neminem.

β. Na γραφεί η γενική ενικού και πληθυντικού του θηλυκού και ουδέτερου γένους και στους τρεις βαθμούς των επιθέτων:

clara, stultum.

2.a. Na αντικατασταθούν χρονικά τα ρήματα: **venerunt, intellego, fateatur, videat.**

Na λάβετε υπόψη σας το υποκείμενο των αντίστοιχων ρημάτων στα κείμενα.

β. **esset:** Na κλιθεί η Προστακτική του Ενεστώτα.

admiratum: Na κλιθεί το σουπίνο και το γερούνδιο.

abieciis: Na κλιθεί η Οριστική του Ενεστώτα στη Μέση Φωνή.

esse factam: Na γραφούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων λαμβάνοντας υπόψη το υποκείμενο στο κείμενο.

3. Na χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω τύπους δηλώνοντας και τη συντακτική λειτουργία τους:

complures, venisse, ianuae, stultum, coniurationem.

β. **Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore:** Na τραπέι στον ευθύ λόγο και να αναγνωριστεί ο υποθετικός λόγος.

4.a. **cum se ipsum captum venisse eos existimasset:** Na αναγνωριστεί πλήρως η δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική λειτουργία).

β. **Virtutem eius admiratum:** Na αντικατασταθεί από όλες τις δυνατές ισοδύναμες εκφορές του σκοπού.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A] Όταν ο Αφρικανός βρισκόταν στο Λίτερνο, πολλοί αρχηγοί ληστών ήρθαν προς αυτόν τυχαία, για να τον χαιρετίσουν επίσημα. Τότε ο Σκιπίωνας, επειδή νόμισε ότι αυτοί είχαν έρθει, για να συλλάβουν τον ίδιο, εγκατέστησε στο σπίτι φρουρά από δούλους του σπιτιού. Μόλις οι ληστές

παρατήρησαν αυτό, αφού κατέθεσαν τα όπλα, πλησίασαν στην πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγελλαν στο Σκιπίωνα (απίστευτο να το ακούς) ότι είχαν έρθει, για να θαυμάσουν την ανδρεία του.

Τώρα καταλαβαίνω ότι, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δεν θα είναι τόσο ανόητος, ώστε να μην βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος, ώστε να μην το ομολογεί.

B] Παρατηρήσεις:

1.a.

	Pluralis		
Gen.	ducum domesticorum	armorum	
Dat.	ducibus domesticis	armis	
Acc.	duces domesticos	arma	
Abl.	ducibus domesticis	armis	

	Singularis		
Gen.	ianuae	istius	nillius
Dat.	ianuae	isti	nemini
Acc.	ianuam	istum	neminem
Abl.	ianua	isto	nullo

B.

	Positivus	Comparativus	Superlativus
Gen. Sing.	clarae	clarioris	clarissimae
Gen. Plur.	clararum	clariorum	clarissimarum

Gen. Sing.	clari	clarioris	clarissimi
Gen. Plur.	clarorum	clariorum	clarissimorum

Gen. Sing.	stultae	stultioris	stultissimae
Gen. Plur.	stultarum	stultiorum	stultissimarum

Gen. Sing.	stulti	stultioris	stultissimi
Gen. Plur.	stultorum	stultiorum	stultissimorum

2.a.

	Indicativus		
Praesens	veniunt	intellego	
Imperfectum	veniebant	intellegebam	
Fururum	venient	intellegam	
Perfectum	venerunt/-ere	intellexi	
Plus quamperf.	venerant	intellegeram	
Fut. exactum	venerint	intellegero	

	Coniunctivus		
Praesens	fateatur	videat	
Imperfectum	fateretur	videret	
Fururum	fassus sit	visurus sit	
Perfectum	fassus sit	viderit	
Plusquamperf.	fassus esset	vidisset	
Fut. exactum	-	-	

β.

	Supinum	Indicativus
Imperativus		
Praesens	Acc. admiratum	Praesens
-	Abl. admiratu	abicior
es		abiceris / re
-		abicitur
-	Gerundium	abicitur
-	Gen. admirandi	abicitur
-	Dat. admirando	abicipini
este	Acc. admirandum	abiciuntur
-	Abl. admirando	

	Infinitivus
Praesens	fieri
Fururum	factum iri
Perfectum	factam esse
Fut. exactum	factam fore

3.a. **complures** = είναι επιθετικός προσδιορισμός στο **duces venisse** = είναι αντικείμενο του ρήματος **existimasset**, ειδικό απαρέμφατο

ianuae = είναι αντικείμενο του ρήματος **appropinquaverunt**

stultum = είναι κατηγορούμενο του υποκειμένου **neminem**

από το συνδετικό **fore**

coniurationem = είναι υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου **esse factam** (εστεροπροσωπία)

β. **Υπόθεση:** si iste in Manliana castra pervenerit (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα), quo intendit

Απόδοση: nemo tam stultus erit (οριστική μέλλοντα)

Πρόκειται για το 1ο είδος: Ανοικτή υπόθεση στο μέλλον.

4.a. **cum se ipsum captum venisse eos existimasset:** Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση που εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο **cum** και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η αιτιολογία είναι αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας χρόνου υπερσυντελικού (**existimasset**) γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (**conlocavit**) δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.

β. επιρρηματική τελική πρόταση: **ut virtutem eius admirarentur** επιρρηματική αναφορικοτελική πρόταση: **qui virtutem eius admirarentur**
in/ad + αιτιατική του γερούνδιου:
in **virtutem eius admirandam** (υποχρεωτική γερούνδιακή έλξη) **causa / gratia** + γενική του γερούνδιου
virtutis eius admirandae causa (υποχρεωτική γερούνδιακή έλξη)

Τα θέματα επιμελήθηκαν τα φροντιστήρια

« ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ »

A. ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ